

فرار از خانه چیست و چرا نوجوانان فرار می کنند؟

حساسیت نسبت به فرار دختران از منزل بیشتر است و با توجه به خطرات بیشتری که دختران را تهدید می کند شاید این حساسیت مناسب باشد، اما لازم است بدانیم که یک پسر نوجوان هم در معرض بسیاری از خطرات است.

خبرگزاری مهر- حساسیت نسبت به فرار دختران از منزل بیشتر است و با توجه به خطرات بیشتری که دختران را تهدید می کند شاید این حساسیت مناسب باشد، اما لازم است بدانیم که یک پسر نوجوان هم در معرض بسیاری از خطرات است.

فرار نوجوانان حاصل تعامل عوامل متعددی در سطح فرد، خانواده، مدرسه و جامعه است. به نظر می رسد اغلب نوجوانی که فرار می کنند شرایط بسیار دشواری را در خانواده خود تجربه کرده اند. آنها معمولاً خشمگین، مضطرب، ناامید، افسرده و بی پناه هستند. احساس ناامنی می کنند و تحت فشارهایی قرار می گیرند که از حد تحمل شان فراتر می رود، در نتیجه از خانه فرار می کنند.

فرار به معنای ترک کردن خانه یا محل اقامت یا گذراندن یک شب خارج از محل زندگی بدون اجازه قیم قانونی است. در این جا لازم است به این نکته توجه داشته باشیم که بین نوجوان فراری و نوجوان رانده شده تفاوت دارد. نوجوان فراری بر اثر عوامل مختلفی به انتخاب خودش از خانه خارج شده و فرار می کند در حالی که نوجوان رانده شده از خانه خارج می شود چون انتخاب دیگری ندارد. البته عملاً فرارها در طیفی از هردو نوع اتفاق می افتند، یعنی وقتی شرایط رانده شدن وجود دارد و فرد ناگزیر از فرار است، راه فرار را انتخاب می کند. ولی باید توجه داشت که این شرایط در هر مورد خاص با موارد دیگر تفاوت دارد.

آسیب های اجتماعی نظیر فرار از خانه تعاریف فرهنگی متفاوتی هم در این زمینه وجود دارد، اما تشخیص های روان پزشکی ارتباط چندانی با تعاریف فرهنگی مختلف ندارند و از مشخصات تشخیص های روان پزشکی وجوه مشترک فرار فرهنگی است. البته ممکن است در فرهنگ های مختلف تعاریف متفاوت باعث باورها و حساسیت های مختلف شود. مثلاً بعضی از والدین مراجعه می کنند به روان پزشک و می گویند که فرزندش از منزل فرار کرده ولی در واقع فرزندشان به دنبال زندگی مستقل خود رفته است. در این شرایط روان پزشک افراد خانواده خصوصاً والدین را راهنمایی می کند تا نگرش و برخورد درست تری با موضوع داشته باشند و در واقع انعطاف پذیری و قدرت انطباق خود را بهبود بخشند.

بسیاری از اوقات خانواده ها اصرار دارند که فرزندشان دچار مشکل است چون مطابق میل آنها یا الگوهای آرمانی آنها رفتار نمی کند. مثلاً والدین وسواسی هیچ وقت از فرزندشان رضایت ندارند یا والدین سلطه جو یک فرزند وابسته را بسیار سالم و مطلوب می دانند و از استقلال فرزندانشان خود وحشت زده می شوند. در این موارد والدین باید بپذیرند که فرزندان بزرگ می شوند و مسیرهای خاص خود را برای زندگی انتخاب می کنند.

در مورد فرار از منزل در زیر سن بلوغ، تفاوتی بین دختر و پسر نیست. یعنی اگر پسری تا وقتی تحت قیمومیت والدین یا والدین قانونی یا موسسه ای است، بدون اجازه به منزل نیاید و شب را جایی دیگر بگذراند همان تشخیص فرار از منزل را دارد. اما حساسیت نسبت به فرار دختران از منزل بیشتر است و با توجه به خطرات بیشتری که دختران را تهدید می کند شاید این حساسیت مناسب باشد. این تفاوت حساسیت به رفتارهای پسران و دختران غلط است؛ یعنی لازم است ما بدانیم که یک پسر نوجوان هم در معرض بسیاری از خطرات مثل رفتارهای خلاف قانون، مصرف مواد مخدر و رفتارهای نامناسب جنسی چه سوء استفاده کردن و چه سوء استفاده شدن جنسی است و باید نظارت دقیق و مناسب بر رفتار او اعمال شود یعنی خانواده ها فکر نکنند فقط دختران شان آسیب پذیرند و خطری پسرانشان را تهدید نمی کند.

فرار بر اساس مشخصات مختلف قابل تقسیم بندی است. میزان دور شدن از محل زندگی، مدت زمان فرار از منزل، دفعات فرار، داشتن قصد قبلی یا فوری بودن اقدام، فردی یا دسته جمعی بودن اقدام به فرار. هر چه میزان دور شدن از محل زندگی، مدت زمان فرار و تعداد دفعات فرار بیشتر باشد مشکل جدی تر است. فرار از خانه ممکن است به تنهایی یا گروهی صورت گیرد. در مورد اخیر یکی از اعضای گروه که مصمم تر است گروه را اداره می کند و دستورات لازم را برای اجرای نقشه های مطرح شده صادر می کند. نوجوان در گروه احساس می کند که همه به هم وابسته اند. بنابراین به تبعیت از بقیه اعضا بی سرپناه و گستاخ شده و در برابر اجتماع صف بندی می کند. احساس تعلق به گروه باعث کم رنگ شدن احساس گناه یا مجرم بودن با احساس اضطراب با توجه به قیود اخلاقی می شود.

در یک تقسیم بندی دیگر "فرار از" و "فرار به" می باشد. "فرار از" مشکلات خانوادگی یا مدرسه مطرح است. در چنین حالتی نوجوانان

در محیط خانه دچار مشکلاتی هستند که برای آنها قابل حل و قابل تحمل نیست. همچنین از یک یا چند نفر از اعضای خانواده شان عصبانی هستند در نهایت تحمل آنها به سر آمده و از منزل فرار می کنند.

در نوع "فرار به" دلایلی مثل دستیابی به روابط عاشقانه، گشت و گذار و لذت جویی مطرح است. از آنجا که خواسته هایی مثل ارتباط با جنس مخالف، مصرف مواد مخدر، سیگار و الکل در محیط خانه ممنوع است و برآورده نمی شود. این نوجوانان از خانواده خود احساس رضایت نمی کنند؛ ولی معتقدند که خانواده شان با خانواده های دیگر تفاوتی ندارند یا دست کم بدتر نیستند این گروه "لذت جو" نامیده می شوند.